

602. *Ubi* diluxit, viderunt Romani movisse castra Poenos. — Levir tuus tam te diligit, *quam* si tuus esset germanus frater. — Volo abs te doceri, *tamquam* viam ingressurus, quam tu saepius ieris.

603. Fuge quantum potes, ne hic te sentiat *neve* odoretur. — Visne tibi credam, *quasi* te mendacii numquam convicerim? — Tuas cavillationes nemo homo, *quamvis* ingeniosus, queat extricare.

604. Desidero semper tuas litteras, *quamvis* das crebras. — Ad coenas lautiores ne vocatus quidem veniebat, *quippe* quem fabulantium per vinum convivarum coeperat jam pridem taedere. — Populus numerabilis erat, *ut pote* parvus.

605. *Quin* morere, ut merita es, ferroque exstingue dolorem. — Mihi crede: si id ego scelus in te admisi, nulla causa est, *quin* verberibus afficiar. — Tace, puer: mirum, *quin* id queas assequi, quod omnium doctissimi non sunt assequuti.

606. Tam diu te exercere debes, *quoad* usum pares. — *Quod* te ais in gratiam cum Caesare rediisse; recte agis, sed non diu manebis. — *Hoc* vel maxime delectant me tuae litterae, *quod* illaboratae esse videntur.

607. Vociferere licet, *quoad* mortuos excites. — Ligarius quidem arma contra Caesarem sumpsit; *verum* ignoscendum *tamen* illi est. — Non dubitabam equidem me abs te amari, *verum* amorem tuum notiosem fecit Chaerippus.

608. *Tametsi* vicisse debeo, *tamen* de jure meo decedam. — C. Cassius et per se et per suos et *vero* per alienos etiam defendetur. — Tres copiarum partes Helvetii flumen traduxerunt; quartam *vero* citra reliquerunt.

Constructio interjectionis.

Num. 219.

609. Mittite *age* legatos circa omnes Asiae urbes. — *Ah* me miserum; vix sum compos animi. — Nae illa *edepol* memorari possunt.

610. *Oh* domus Anci, *heu* quam dispari domino dominaris. — Oves tam glabrae sunt, *hem* quam haec est manus. — *Heus* tu, ubi es? aperi ostium.

611. *Hei* mihi jam tu quoque adjuvas insaniam. — *Eja* bonum habe animum. — *Euge* jam lepidus vocor.

612. Agna cadat vobis, quam circum rustica pubes clamet: *io* messes, et bona vina date. — *Hui* totiesne me litteras dedisse Romam, quum ad te nullas darem? — *Vae* nobis, in hostium venimus potestatem.

613. Quid tu, *malum*, curas coctum ego an crudum edim? — Tantum, *proh* dolor, degeneramus a parentibus nostris. — Hominemne Romanum tam Graece loqui. Non, *medius fidius*, ipsas Athenas tam Atticas dixerim.

614. *Papae*, Marco spondente, recusas credere tu nummos? — Non queo, *mecastor*, quid hero dicam comminisci. — *Vah* apage te a me, pestis te tenet.

Casus.

Num. 220—245.

615. Inter Demosthenis Tulliique eloquentiam *digitus* vix interest. — Quae *pueri* didicimus, manent senibus. — M. Tullius sub Graecorum disciplina evasit *orator*.

616. Hordeaceos panes *modici ponderis* canibus objiciebant. — Studium *Catonis rei rusticae* plurimum agriculturae profuit. — In oppido *Cartejae* centum cados *vini* per fraudem intromissos decumani occupaverunt.

617. Binos scyphos *ex auro* Verres hospiti suo furatus est. — Dictator *auream* coronam Jovi donum misit. — Muro *lapideo* circumdare urbem parabamus.

618. Natio illa argentum *assis* non faciunt; aurum etiam *minoris*. — Tabulae *Parrhasii tanti* venierunt, *quanti* voluerunt licitatores. — Praetor domum ex Asia regressus *magno* vendidit, quae *parvo* emerat.

619. Qui minas dictatoris *parvi* fecit, *flocco* habebit tuas. — Quae erant *trium talentorum*, ea sibi Verres *asse* vendere

Siculos coëgit. — Zeuxis suas tabulas *gratis* largiebatur, quod eas *nullo pretio* aestimari posse arbitrabatur.

620. Avidienus sic est avarus, ut *drachmis* septem putet satis obsonari. — Id poëma, si *semuncia* emeris, caro emisti. — *Tantine* facis amicitiam Caesaris, ut fortunas tuas amittere malis quam ejus gratiam?

621. *Puero* dormienti apicem arsisse ferunt. — Pusio, cave oculos *tibi* digito frices. — *Tibi* ego herus an tu mihi es?

622. Aurea monilia Sempronius *muneri* misit ad uxorem. — Septimius grandem pecuniam dabat *foenori*. — Magno studio *mih*i a pueritia est elaboratum.

623. Hic est ille Scipio, cui nomen *Africano* ex Africa subacta datum est. — Huic oppido, quod nunc Terracina vocatur, *Anxuri* quondam nomen fuit. — Tu *mih*i omnibus rebus affluas et egenos oppressum eas?

624. Sunt in India gentes, quae *faciem* linuntur minio. — Graeculi in atrio inambulabant medicati *capillos* et rasi *barbam*. — Pollui consulatum putabant, si eum homo novus, quamvis *cetera* egregius, adeptus foret.

625. Muraena laesus *altero oculo* regere equum vix valebat. — Milites ex illo proelio *minimam partem* redierunt incolumes. — Haec oratio a puero sexenni scripta est: *incredibilem* auditu rem.

626. Silvae in Mauritania feris *omne genus* abundant. — *Quae* Cassium hortatus es per litteras, fac eadem coram hortere. — Neque ego quae recte egistis criminor, neque *quae* peccastis laudo.

627. Mi *animule*, meus *festus dies*, qui vales? — Heus tu, *bona Phronesium*, accumbe in summo. — Dabis aliquando poenas, *furcifer*.

628. Jupiter *Saturno* satus eum de coelo deturbavit. — Seneca, *natione* Hispanus, *patria* Cordubensis, fuit acri ingenio. — Virgilius omnes poëtas *elegantia* superavit.

629. Precatus sum a diis immortalibus *more institutoque* majorum. — Cogita *cum quanto periculo* reditum sit in Ro-

manorum amicitiam. — *Eloquentia* Tullii reipublicae consultum saepius est.

630. Ni abis, ego te *fuste* abigam, sycophanta. — Legati Romam, *infecta pace*, redierunt. — *Molone praeceptore*, Tullius Graecas litteras didicit.

Voces verbi.

Num. 246—253.

631. Ut saepe alias, *juvit* facundia causam. — *Favebam* reipublicae, cui semper favi. — Lunaque *fulgebat*, nec facis usus erat.

632. *Securam vitam*, Saturno rege, in terris *vivebant*. — Ego *servitutem* apud hunc haud diu *serviam*. — Domum, bene potus, ad vesperam *redieram*.

633. Tu formosissimus alto *conspiceris* coelo. — Huic quoque rei *subventum* a senatu est. — Pugna ad Cannas acerrime *pugnata* est.

634. Nisi quiescitur a Pompejo, ibitur ei obviam a Caesarianis. — Quum Menippus a Charonte assem *exigeretur*, negavit se tantum pecuniae possidere. — Cur ego ea *arguar*, quae ne cogitavi quidem?

635. Nisi taces, *vapulabis* a matre. — Idcirco Fabius *exsulavit*, quod suo officio fortiter functus erat. — Frustra Pompejus a Caesare *hortabatur* arma deponere.

Modi verbi.

Num. 254—265.

636. Hodie sudum est, cras *pluet*. — Si ludum non frequentasses, *didiceras* minus. — Litem jure intendis, sed conivere satius erat.

637. Puer postremus *loquaris*, primus omnium *taceas*. — Mille talenta huic operi *numerasses*, negaret esse satis. — Portenti simile multis *videatur* quod dicam.

638. Superi te omnibus bonis *impertiantur*. — Nullos ego quidem ei nummos dedi; sed *dederim* sane, cujus me criminis

accusatis? — Sexennis puer tanti sceleris conscius fuerit? Fieri non potest.

639. *Poteram* nunc ego te domo exigere; sed malo misereri immerentis. — *Vincebat* Pompejus, nisi Caesar receptui cecinisset. — Marcus, qui animo puerili *esset*, nihil dissimulavit.

640. In conventu seniorum nisi jussus ne *loquere*, adulescens. — Cum improbis ne *congregator* neve *loquitur*. — Quum revenerit, Tiro, *nuntiato* ei a me salutem.

641. Ego jam redeo, tu domi *servabis* et alienos foribus *excludes*. — Si certum est abire, abi; sed ne me auctorem *dixis* profectionis tuae. — *Nolite*, iudices, vestris sententiis hominem miserum opprimere.

642. Sunt honorabilia *salutari*, *deduci*, *consuli*. — Occupavit *expedire*, quae objici possent, difficultates. — Inter *insanire* et *sapere* longum interest discrimen.

643. Hortensius consilium cepit defendere Verrem. — Tempus est *reverti* domum. — Martius primus erat *inire* proelium, ultimus *cessare*.

644. Idoneus mediastinus est trusatiles *versare* molas. — Indignus erat Claudius integrum *ductare* exercitum. — Est adolescens facilis in vitium *flecti*.

645. Idoneus Scipio visus est, *qui* toti bello praeficeretur. — Apta haec ancilla est, *cui* mandes, quod recte curatum velis. — Non tu dignus es mala fortuna, sed indignus, *in quem* aliquid fortuna possit.

646. Aut digni sunt, *quorum* virtus tibi placeat; aut indigni, *quorum* desideretur ignavia. — Digna vox illa fuit, *quam* audirent omnes gentes. — Dignus non fuerat Clodius, *cui* Fulvia nuberet.

Tempora verbi.

Num. 266—269.

647. Laus brevitatis est multa perquam paucis *dixisse*. — Quum quievisset triduo classis, repente Auster eam *fert*. — *Respiraro*, si te videro, mi fili.

648. Vos me quidem cuius rei libet admonete; mox ego quid factu opus sit *videro*. — Te neque *poenitet* neque *erubescis* quidquam. — Tibi neque ars ulla *est*, neque litteras *didicisti*.

Relatio loci.

Num. 270—281.

649. *Puteolis* magnus est rumor Ptolemaeum esse in regno. — Ea plaga *in Asia* accepta est, *in Illyrico* et in ipsa Alexandria. — *Terracinae* et *Amiterni* lapidibus pluisse nuntiatum est.

650. Quinctius *ruri* agere vitam constituerat. — Parmenio vir clarus fuit *domi militiaeque*. — Milites strati *humi* ducem suum nominatim implorabant.

651. *Domi Caesaris* deprehensus fuisse percussor dicebatur. — Manlium *in domo privata* occidere tentaverunt. — Arpinas hic *in magna Roma* se esse educatum dicebat.

652. *Capuae in urbe* celebri Hannibal biduo substitit. — Regulus *domi suae* manere diutius noluit. — *In domo Antonii* argentum pendebatur, non numerabatur.

653. Hic, quum *ex Aegypto* reverteretur, occisus est a latronibus. — Hannibal *ex agro Tarentino* diluculo castra movit. — Has litteras *Faesulis* esse allatas senator dicebat.

654. Pugnabatur a nostris *ex ponte*, ab hoste *ex navibus*. — Egressus *domo* sub ortum lucis *Cajetam* venit sole occidente. — Sub horam tertiam redierunt mancipia *rure*.

655. Dictator, postquam *Romam* venit, Sempronium *in Etruriam* ad exercitum mittit. — Hic *Spartam* redire nolens *Thebas* se contulerat. — Alcibiades *Thurios* in Italiam perpectus clam se a custodibus subduxit.

656. Duo millia Latinorum *domos suas* remigrarunt. — Carthaginienses *in ultimam Hispaniae oram* usque ad Oceanum compulsi erant. — Brutus heri *rus* in Tusculanum ierat.

657. Inde non *per Lacedaemoniam* solum, sed etiam *Thraciam* ad Hellespontum perventum est. — Romae *per omnes*

conventus de facto consulis disceptari coeptum est. — Romani diversis itineribus ad Marcellum consulem *per Samnium* perfrugerunt.

658. Hunc ego spero *tota urbe* vagari. — Privatae clades *per domos* nuntiatae sunt. — Bellum cum Poenis gerebatur *terra et mari*.

659. Iter faciebamus *pulverulenta via*. — Vidimus effusam undique multitudinem vagari *per saltus*. — Egressus Rhegio feci *Mutina* iter Romam.

660. Te jam ex Asia *Romam versus* ire constabat. — Catilina modo ad urbem, modo *in Galliam versus* castra movere coepit. — Auriga flectere jussus est *versus montem*.

661. Aliis *umbilico tenus* aqua subierat; aliis genua vix superabat. — Rumores *Cumarum tenus* caluerunt. — Agesilaus Asiam *Tauro tenus* regi eripere conatus est.

Relatio temporis.

Num. 282—286.

662. *Undecimo anno* Punici belli consulatum inierunt Marcellus et Quinctius. — *Quarto idus* majas accepi binas litteras, unas a meo tabellario, alteras a Tironis. — *Hora fere tertia* prodiit Antonius e caupona.

663. Britanni *alternis diebus* subibant insulae. — Non est sobrius, qui *luci claro* in foro saltat. — Credibile non est quantum scribam *die*, quin etiam *noctibus*.

664. Bellum cum Samnitibus *per centum* prope annos tulimus. — Q. Fabius *partem majorem* hiemis exercitum in tectis habuit. — Athenienses cum Peloponnensiis bellum *sex et viginti annis* gesserunt.

665. Eae permanserunt aquae *complures dies*. — *Quintum* jam et *vicesimum diem* Carteja oppugnatur. — Metellus in hibernis *biduo* commoratus saucios milites recreavit.

666. Si quaeris, quam pridem factus sim senator, *abhinc annos* sum *tres et viginti*. — Clodius *abhinc centum diebus* occisus a Milone est. — *Tertium* jam *diem* intra hos parietes jejunos teneor.

667. *Intra sex dies* deleta est urbs munitissima. — Hannibal Adrumetum *intra paucos dies* expugnavit. — *Triduo* id quidem aut certe *quadriduo* comperies.

Relatio spatii.

Num. 287—288.

668. Pontes duo Caesar fecit, *tria* distantes *milliaria*. — Romanus exercitus *mille et quingentis passibus* ab urbe castra metatus est. — Leucadiae fauces *quingentos ferme passus* longae erant, *latae ducentos*.

669. Vallum *vicenis cubitis* altum, *quingentis* latum duxit Scipio. — Turres Babylonis *denis pedibus* quam murus altiores sunt. — Arcem fossa Poeni munierunt *vicenorum pedum*.

Oratio verbi substantivi et adjectivi¹.

Num. 292—299.

670. Conscientia bene actae vitae jucundissima est. — Pax est tranquilla libertas — Fuit Ilium et ingens gloria Teucrorum.

671. Emit domum carius, quam aestimabat. — Homo litteras Vulturio ad Catilinam dat. — Multi famam, pauci conscientiam verentur.

672. Praeter Idaeae matris famulos stipem nequis cogito. — Sexto idus junias epistolam tuam accepi. — Consulatum iniit Caesar pridie quam viginti annos impleteret.

673. Dave, itan' contemnor abs te? — Sextius ab indice Naevio de ambitu postulatur. — Liber tuus legitur a me diligenter.

674. Maxima pars ab equitibus in flumen acti sunt. — Bis tibi triceni fuimus, Mancine, vocati, et positum est nobis nil, here, praeter aprum. — Supplicatio ab diis decernenda non fuit.

675. Vi victa vis vel potius oppressa virtute audacia est. — Anseribus cibaria publice locantur, et canes aluntur in Capitolio. — Capita conjurationis virgis caesi sunt.

¹ Orditur hinc Liber secundus.

676. Caedebatur virgis in medio foro civis Romanus. — Quoties tibi extorta est ista sica de manibus. — Nulla possessio pluris quam virtus aestimanda est.

677. In castra properabamus, quae aberant bidui. — Bis tanto valeo, quam valui dudum. — Noctes vigilabat ad ipsum mane, dies totos stertebat.

678. In captivos crudeliter saevitur ab hoste. — Signo dato, concurritur acriter. — Majoribus natu assurgitur.

679. Inde Praestos perventum est. — Hinc acceditur ad fundum Ceseniae. — Per biennium ad saga itur, diuque in eo habitu manetur.

680. Magnis periculis degitur hoc aevi. — Tutius statur in domo, quam per compita itur. — Habitat in luna, ut vult Xenophanes.

681. In Ponto, ut narrant, Caecia trahit nubes. — Cajetanus sum; Antonium vocant. — Homo omnium in dicendo, ut ferebant, copiosissimus.

682. Quam bene Saturno vivebant rege. — Tunc melius tenuere fidem, quum erat pauper cultus. — Faciunt in cortice sinum in eumque aliena ex arbore germen includunt.

Constructio relativi.

Num. 300—305.

683. Fuere cives, *qui* seque remque publicam perditum irent. — Apage ancillas, *quae* neque texunt neque molunt. — Virtus omnia, *quae* cadere in hominem possunt, subter se habet.

684. Recordare de ceteris, *quos* adesse vides. — Praemitto ruinas fortunarum tuarum, *quas* impendere tibi proximis idibus senties. — Phidiae simulacris, *quibus* nihil in eo genere perfectius vidimus, cogitare tamen possumus pulchriora.

685. Ad senatum referemus, *quem* vocari videtis. — Hos appellabo, *quos*, si mentiar, esse nollem testes insipientiae meae. — *Quos* ferro trucidare oportebat, eos nondum voce vulnero.

686. Patriam, *qua* nihil potest esse jucundius, mihi reddidistis. — Atticus contentus est ordine equestri, *quo* natus

erat. — Verba Flacci non ibunt per aurem Caesaris, *cui*, si male palpere, recalcitrat.

687. Ne jocis quidem respondebo, *quibus* me usum esse dixisti. — Erat nemo, *quicum* libentius essem quam tecum. — Certos mihi fines constituam, extra *quos* egredi non possim.

688. *Quo* die ad te judicem venimus, eodem die illorum minas negligere coepimus. — *Quam* domum nemo sine lacrymis praeterire poterat, hac te in domo deversari non pudet? — Scribit, ut eas, *quae* in Sicilia naves sunt, reficiat.

689. *Quem* ceperunt exsules montem, herbidus est. — *Quos* cum Mario pueros miseram, epistolam mihi attulerunt. — *Quae* primae copiae flumen transire potuerunt, proelium commiserunt.

690. Anxur fuit, *quae* nunc Terracinae sunt. — Poculo utere, *quae* est quarta pars cyathi. — Nihil est diis acceptius quam coetus hominum, *quae* civitates appellantur.

691. Galba, *cujus* lenitatis est, objurgare natum non audebit. — Postula Maecenatem, *quae* velis; *quae* tua est virtus, omnia impetrabis. — Neque Paulinum, *qua* prudentia fuit, sperasse id reor.

692. Sunt *quos* curriculo pulverem Olympicum collegisse juvat. — Perdormisco, si argentum resolvi, *cui* debeo. — Habet populus Romanus, ad *quos* deferat gubernacula reipublicae.

693. Insulam aggreditur Caesar, praemiis propositis, *qui* primum eam cepisset. — Vinxerat post terga manus, *quos* mitteret umbris inferias. — Litteras ad te nolo dare, nisi *de quo* exploratum sit mihi.

694. Urbem, *quam* statuo, vestra est. — Naucratem, *quem* convenire volui, non erat in navi. — Hunc chlamydatum, *quem* vides, Mars ei iratus est.

695. Tua, *qui* exprobrasti, punitione contentus ero. — Vestra, *quos* scimus conjurasse, hoc magni interest. — Id mea minime refert, *qui* sum natu major.

696. Sumite materiam vestris, *qui* scribitis, aequam viribus. — Omnia commissa sunt mea culpa, *qui* id non putaveram. — Ridet ille amentiam nostram, *qui* in vita sua requiramus bonorum virorum instituta.

697. Nemo est, *quin* tui sceleris ex illa oratione commonefiat. — De qua via nihil praetermisi, *quin* ad te enucleate perscriberem. — Dies nullus est, *quin* hic Satyrus domum meam ventitet.

698. Promeruisti, ut nequid ores, *quin* impetres. — Nemo fuit majorum meorum, *quin* parasitando paverint ventres suos. — Nihil fuit apud te nisi disciplina, *quin* mihi placeret.

Contractio in participium.

Num. 306—309.

699. Piaculum est misereri hominum rem male *gerentium*. — Per flumina juro infera sub terras *labentia*. — Frustis esculentis vinum *redolentibus* gremium suum implevit.

700. Fecit simulacra *moderantum* cuncta deorum. — Dionysium *flagrantem* desiderio tui misi ad te. — Nunc te, Bacche, canam et prolem tarde *crescentis* olivae.

701. Exposuit nobis sermonem *habitum* ab illo. — Flaminium insidiis *circumventum* occidit Hannibal. — Puerum *ereptum* hosti tradidit parentibus.

702. Sternitur et Menelaus Perseia castra *sequutus*. — Accessit populi furor inflammare *ausi* aedes. — Homini altaria *complexo* decutit ense caput.

703. Hydrum *moritura* puella servantem ripas alta non vidit in herba. — His me consolor *victurum* suavius ac si quaestor avus fuisset. — Ore *necaturas* accipiemus aquas.

704. Dare se noluit legionibus omnia vi sua *tracturis*. — Fallacia verba non *audituri* diripere Noti. — Aut petis aut urges *ruiturum*, Sisyphes, saxum.

705. Cesserunt nitidis *habitandae* piscibus undae. — Quid versus scribis nemini *legendos*? — Maritus pugillum coniecit nucum a pueris *legendarum*.

Infinitum generativum.

Num. 310—314.

706. Concedo non esse miseros, qui mortui sunt. — Nicias vehementer confidit se gratiosum fore. — Auguratus petitionem te mihi concessisse dixisti.

707. An vero istas nationes religione jurisjurandi commoveri arbitramini? — Si illum datur hodie mastigiam apprehendere, ostendam quid sit herum fallere. — Rem divinam dixit se facturum ad Junonis.

708. Ad mortem te *duci* jussu consulis jam pridem oportebat. — Frumentum Caesar per jumenta *mitti* jubet. — Pater, jube *dari* vinum; jam diu est quod primum bibi.

709. Sulla jussit poetae praemium *dari* ea conditione, nequid postea scriberet. — Si inimico testi *credi* non oportuit; inimicitior Marcello Crassus. — Caesar sub noctem *claudi* portas jussit.

710. Consul imperavit *comportare* frumentum, ratus frequentiam fore negotiatorum. — Si natura juberet alios *legere* parentes, optaret sibi quisque. — Inulas docui ego primus *incoquere*.

Infinitum singulativum.

Num. 315—325.

711. Qui mentiri *solet*, pejerare *consuevit*. — Me servulum vicit, qui referre non *audebam*. — Olivetum diebus quindecim ante aequinoctium vernum *incipito* putare.

712. Nocte concubia vexillum in domo Germanici situm flagitare *occipiunt*. — Istuc delectum *desistas* tanto opere ire oppugnatum. — Quid quum Hortensius accusationis membra in digitis suis constituere coeperit?

713. Mihi parcere ac de me cogitare *desinite*. — *Obliti sunt* Romani loquor Latina lingua. — Etiam summi gubernatores in magnis tempestatibus a vectoribus admoneri *solent*.

714. Quae sanari *poterunt*, quacumque ratione sanabo. — Etiamsi egomet veneam, vix colligi *possit* pecunia, quam tu me rogas. — Perduellibus aqua et igni interdicti *debut*.

715. Mihi quidem jam ab istis nihil noceri *potest*. — Liberis consultum prospici *debut*. — Undique concurrere ad Capitolium *coepit*.

716. Tyrus septimo mense, quam oppugnari *coepta erat*, capta est. — Ad famam obsidionis delectus haberi *coeptus est*. — Terra marique *coepit* sunt oppugnari Syracusae.

717. Canidia, quod mala obviis ingerebat, *coepta est* appellari canis. — Bello Athenienses undique premi *coepti sunt*. — *Coeptum esse* in Sicilia moveri servitium suspicor.

718. Innocentia pro malivolentia duci *coepit*. — Praetores *coeperunt* in duos annos creari. — Ab universis cohortibus signa in hostem *coepere* inferri.

719. Jam *desierunt* ulla contemni bella. — Facturum se spopondit, si rogari *desineret*. — *Desiverunt* nobiles vocari ad militiam.

720. Nunc Papirius vocatur, qui *desitus est* vocari Papisius. — *Desitae sunt* fundi ad deos preces. — Conciones in foro *desitae sunt* fieri.

721. Postquam pater peregre abiit, triduo *desitum* non est bibi et pergracari. — Mihi jam a plebe invideri *coepit*. — De jure publico a multis *desitum est* disceptari.

722. Casina hujus *reperietur* socrus esse. — Jam Caesar a Gergovia discessisse *dicebatur*. — An non ego te novi, qui Syracusis *perhibere* natus esse?

723. *Oratus sum* huc ad te venire. — Crassus ab illa peste infestissimus esse *praedicabatur*. — Pericles, si tenui genere uteretur, numquam ab Aristophane tonare *dictus esset*.

724. Occidisse patrem Roscius *arguitur*. — Dignitatis habuisse nimis magnam cupiditatem Sulla *judicatus est*. — *Diceris* et dominae pertimuisse minas.

725. Amens mihi fuisse *videor*. — Tu mihi *videris* Epimarchi sententiam sequi. — Vere hoc mihi *videor* dicturus esse.

726. Ignoratio finxit illas Stygiae formidines, quas tu contemnere non sine causa *videbare*. — Ii mihi magis *videntur* vota facturi contra rempublicam quam arma laturi. — Nescio quid conturbatus esse mihi *videris*.

727. *Videor* mihi hanc urbem videre uno incendio cidentem. — Mihi Antonius pervenisse *videtur*, quoad progredi potuerit feri hominis amentia. — Ne haec quidem virtus Sullae *videtur* silentio praetereunda esse.

728. Rufus natus obscuris initiis parum habebat *proximus* a Pompejo consul *creatus esse*. — C. Titurius constituerat jam *bonus esse faber*. — Vos sine periculo *liberi esse* non curatis.

729. Cupiebat *amicus* mihi fieri. — An te vis inter istos versari muliones, qui tibi stabulum oleant? — Inimicos semper osa sum intuerier.

730. Ei promisi dolium vini *dare*. — Speramus nostrum nomen *volitare* latissime. — Juratus mihi est se hodie argentum *dare*.

731. Juravit se, nisi victorem, in castra non *rediturum*. — Quos defendis sperant se absolutum iri. — Debeo sperare omnes deos mihi pro eo ac mereor relatores esse gratiam.

732. Eram in spe magna fore, ut in Italia possemus concordiam constituere. — Dejera te mihi argentum esse daturum, ubi viduli sis potitus. — Te brevius, quam paratus fueris, esse dicturum commodum est polliceri.

733. Mihi ab hippodromo memini afferri, nudius tertius, canterium. — Meministine atriensem vendere Pelaeo asinos? — Meministine aes alienum contraxisse te in popina?

734. Tua erga me merita non commemorare non possum. — Alter a pueritia sic est versatus in ludo gladiatorio, ut non confiteri non posset. — Non possum ejus vicem non deflere.

735. Non possum, quin tibi maximas agam gratias. — Non potui, quin tot juratis testibus fidem haberem. — Si me Romilius aes poscet, non potero, quin reddam.

736. Facere non potes, quin pupillam domum recipias. — Facere non potuisti, quin seni morem gereres? — Ut non manerem, facere non potui.

737. Opinor, quiescamus, ne nostram culpam arguamus. — Romanus homo Latine, credo, nesciebat. — Ob eam causam, inquit, feci Graece verba.

738. Valebis et salutem dices matri: me hic servitutum servire homini optumo. — Gratias egit diis, quod Scipio in Italia natus esset: necesse enim esse florere illud imperium, ubi ille esset. — Ait Jugurtha rescindi oportere consulta regis, nam eum senio confectum parum mente *valere*.

739. Ut anguis cunis adrepsit, eas nutrix rursum *trahere*. — Huic juvenes servulo mandant, ut ad se provocet Simonidem: illius *interesse*, ne faciat moram. — Mater et conjux provolutae ad pedes orare coeperunt, ut sibi corpus Darii patrio more sepelire liceret: functas supremo in regem officio se impigre *morituras*.

Attractio et rejectio infiniti.

Num. 326—329.

740. Per hanc tibi coenam *incoenato* esse hodie licet. — Militibus licuit discedere *salvis*. — Mihi fratrique meo designari *praetoribus* contigit.

741. Animo impero meo esse *otioso*. — *Mediocribus* esse poëtis non dii concessere. — Natura *beatiss* omnibus esse dedit.

742. An non intelligis, quales viros summi sceleris arguas? — Metellus certiores nos fecit, *quo pacto* se habeat provincia. — At *quemadmodum* me coarguerit homo acutus recordamini.

743. Dubium est, *ad quem* maleficium pertineat. — Didicit jam populus Romanus, *quantum* cuique crederet. — A senatu *quanti* fam minime me poenitet.

744. Miror *quid* rerum gerat gnatus, qui de nocte abiit piscatum ad mare. — Nec tamen ignorat, *quid* distent aera lupinis. — Lupus et canis contendebant, *uter* felicior esset.

Verba intellectus, linguae et sensus.

Num. 330.

745. Dionysius noster et Nicias *rebantur* oppidum esse Piraea. — Tenesne *memoria* praetextatum te decoxisse? — Quid *obliviscimini* porcum exenterare?

746. *Audierat* ex illo se bis salutem a me accepisse. — Misit ad me *epistolam* experturum sese, quanti se penderem. — Demonstravi, quantum Clodii interfuerit occidi Milonem.

747. Interea rumor venit deditum iri hostes. — Vos mihi testes estis me vera loqui. — Hannibal praemisso nuntio se Capuae postridie futurum, proficiscitur cum modico equitatu.

Verba dubitativa.

Num. 331—335.

748. Dubitaverat Augustus Germanicum Romanis praeficere. — Miltiades non dubitans consilia sua perventura ad aures regis, reliquit Chersonesum. — Nec dubites, pistor, utilem esse alicam.

749. Id ego jusjurandum ad hanc aetatem ita conservavi, ut nemini dubium esse possit, *quin* reliquo tempore eadem mente sim futurus. — Num dubitas, *quin* specimen naturae capi deceat ex optimo quoque? — An vero dubitatis, iudices, *quin* insitas inimicitias istae gentes gerant cum populi Romani nomine?

750. Vide, quanto opere, quae tua intererant, curarim; et dubita, si potes, *quin* te unice diligam. — Quae illi audire et legere solent, ea egomet gessi: jam dubitate, si audetis, *quin* sim illis belli peritior.

751. Inter mortales certamen fuit, vine corporis an virtute animi res militaris magis procederet. — Volo scire, album vinum an nigrum potes. — Dubius sum, gratulerne tibi an metuam.

752. Lydus et Tyrrenus sortiti sunt, uter patria excederet. — Quis dubitet, imperator suo an Cleopatrae arbitrio victoriam temperaturus fuerit. — Usus est adjutore Junio Bleso, viro nescias utiliore in castris an meliore in toga.

753. Utrum fugere an manere tutius foret, in incerto est. — Imperator in obeundis expeditionibus dubium est cautior an audentior fuerit. — Multi dubitavere, fortior an felicior esset Sulla.

754. Videro, cessurusne provocationi sis. — Quaestio incerta est, valeantne incantamenta carminum. — Venit Poenus quaesitum, pacem an bellum agitaturus fores.

755. Nihil quaerere debetis, nisi uter utri insidias fecerit. — Quid tu malum curas, utrum ego crudum an coctum edim? — Refert etiam, qui audiant, senatus an populus an iudices.

Verba voluntativa et hortativa.

Num. 336—340.

756. Carere me aspectu civium quam infestis omnium oculis conspici mallet. — Ego me nunc volo jus fetiale optime scire. — Istos reges memorare non volo, hominum mendicabula.

757. Siquid jubebat, ut facerem, Pomponium exemplo esse ajebat. — Si ego tale facinus patravi, omnium hominum opto ut fiam miserrimus. — Volo, ne tam cito aes, quod credidisti, me reposcas.

758. Jam mallet Cerberum metueres, quam ista tam inconsiderate diceres. — Hanc fabricam fallaciasque si parum tenetis, denuo volo perspiciatis. — Velim domum ad tuos scribas, ut mihi pateant tui libri.

759. Optandum fuit Lentulo, ut ne cum L. Catilina iniret societatem. — Nisi quid necesse est, malo, ne roges. — Per ego te has lacrymas precor quaesoque, ne me deseras.

760. Diligo ego gnatum meum voloque ingenio ejus obsequutum. — Si quemquam dii voluere auxilio adjutum, me et Callidorum servatos volunt. — Istam ego rem ambo vos monitos volebam.

761. Huic ancillae mandes, siquid recte curatum velis. — Orant me, ut Roscii famam et filii innocentis fortunas conservatas velim. — Quia nati sunt cives, monitos eos etiam atque etiam volo.

762. Homini natura praescribit, ut nihil pulchrius quam hominem putet. — Oratum ierunt deam, ut sibi esset propitia. — Verres scribit ad quosdam Melitenses, ut ea vasa perquirant.

763. Per me vel stertas licet, non modo quiescas. — Si te recte monere volet, suadebit tibi, hinc discedas. — Obsecro te, puer, nequid matri tuae adversus sis.

764. Opera datur, ut judicia ne fiant. — Magnam curam suscipiebat, ne quo temere progredereetur. — Quamobrem aggredere, quaeso, et sume ad hanc rem tempus.

765. Quaeso, hercle, facessite hinc procul. — Abite hinc, obsecro; et nostra Glycerium sinite quiescat. — Parce, precor, fasso mihi.

766. Per mihi gratum feceris, si id curaris ad me perferendum. — Attici admonitu, Caesar aedem Jovis reficiendam curavit. — Censeo latendum tantisper, dum defervescat haec gratulatio. —

767. Dominus me curavit rei capitalis damnandum dandumque ad bestias. — Censeo, ecastor, hanc dandam sibi veniam. — Legatos in Africam mittendos constituerat senatus.

768. Domitium non spoliatio dignitatis, sed mea auctoritas excitavit ad recuperandam libertatem. — Me ad mutuandam pecuniam hortabantur foeneratores. — Canius amicos postera die domum suam invitat ad coenandum.

Verba eventus et convenientiae.

Num. 341—345.

769. Conchyliis omnibus contingit, ut cum luna crescant pariter. — Forte evenit, ut agrestes Romani ex Albano agro praedas agerent. — Nihil propius factum est, quam ut perirem.

770. Aberit non longe, quin hoc a me decerni velit. — Parum abfuit, quin rueret in praeceps. — Nihil propius factum est, quam ut Poenus sub jugum mitteretur.

771. Qui alterum incusat probri, se ipsum intueri oportet. — Expedit, ut singulae civitates suas leges habeant. — Ego hoc uno crimine illum condemnem necesse est.

772. Vide, ne indicaris: quoquo pacto, tacito est opus. — Ubi consulueris, mature facto opus est. — Copiam quam largissime factam oportuit.

773. Id ego quaero, quod mihi quaesito opus est. — Dum stas, redditum huc oportuit. — Mansum domi tam diu oportuit, quoad herus rediret.

Verba affectiva.

Num. 346.

774. Nec pudeat tenuisse bidentem et stimulo tardos increpuisse boves. — Laetus erat populus tot se congiariis

esse donatum. — Hoc, soror, crucior nostrum parentem adeo viri improbi officio *uti*.

775. Mirari soleo, *quod* numquam tibi gravem senectutem esse senserim. — An poenitet vos, *quod* salvum exercitum traduxerim? — Mirari Cato se ajebat, *quod* non rideret haruspex, haruspicem quum videret.

776. Minime mirandum est, *si* eam eloquentiam flagitiose venditas, quam turpissime parasti. — Miror, in illa superbia *si* quemquam amicum habere potuit. — Mirum, *ni* adolescens salvus est, et ego perii longe illo valentior.

777. Mirum, *quin* Sempronio nupserim, qui ante mortuus est, quam ego nata sum. — Mirum, *quin* Davo credam, homini omnium mendacissimo. — Mirum, *ni* solus possis, quod multi valentiores te non potuerunt.

Verba timoris.

Num. 347—349.

778. Contra libertum Caesaris *ire* times. — Vereor, *ne* lepore te suo detineat diutius rhetor Clodius. — Pharnaces veritus, *ne* cognoscerentur insidiae, suos in castra revocavit.

779. Non audet boves pastum mittere; nam metuit, *ut* possit redigere in bubillum. — Omnes labores te excipere video; timeo, *ut* queas sustinere. — Sed duo illa, Crasse, vereor, *ut* tibi possim concedere.

780. Vereor, *ne* Latinae in officio *non* maneant. — Non vereor, *ne* hoc officium meum iudici *non* probem. — Timeo, *ne non* impetrem, quae posco.

781. Tu istos minutos deos *cave* flocci feceris. — Tu aquam Albanam *cave* manare sinas. — Bibliothecam tuam *cave* cuiquam despondeas, quamvis acrem amatorem invenias.

782. Caveamus, *ut* ea, quae pertinent ad liberalitatem, moderata sint. — Caverat Antonius, *ut*, si tibi pecuniam ereptam ex aerario dedisset, socium praedae te praeberes. — Quamvis tempestive sementis confecta sit, cavebitur, *ut* patentes liras faciamus.

Verba prohibitiva.

Num. 350.

783. Vetat dominans in nobis Deus e vita injussu suo demigrare. — Caesar cognovit per Afranium stare, *quominus* proelio dimicaretur. — Vix me contineo, *quin* involem in capillum.

784. Cur vetas, Atrida, *nequis* humare velit Ajacem? — Pythagoricis interdictum erat, *ne* fava vescerentur. — Nullus me prohibebit, *ne* te sacrificem, verbero.

785. Nihil impedit, *quominus* id, quod maxime decet, facere possimus. — Non est recusandum, *quominus* ea, qua nati sumus, conditione vivamus. — Religio C. Mario non fuerat, *quominus* C. Glauciam occideret.

Modus finalis.

Finalis per particulas.

Num. 351—353.

786. Ideo Claudius Pulcher retulit simulacrum, *ut* C. Verres posset auferre? — Custos ponatur in hortis Priapus, *ut* terreat aves. — Duo millia jugerum rhetori assignasti, *ut* pro tanta mercede nihil sapere disceres.

787. Animum advorte, *ut*, quod ego ad te venio, intelligas. — In anginam me velim vorti, *ut* veneficae illi faucisprehendam. — Hanc simulant Phormioni nupsisse, *quo* Chremetem absterreant.

788. Collocandam in fundo dotem curavit, *quo* puellae res cautior esset. — Omne tempus, quod mihi ab amicorum negotiis datur, in his studiis consumo, *quo* paratior ad usum forensem esse possim. — Ob eam rem Orcus recipere ad se noluit hunc coquum, *uti* sit, qui mortuis coenam coquat.

789. Magnesiam Themistocli rex donarat, *quae* ei panem praeberet. — Romulus legatos misit, *qui* societatem peterent. — Homo alterum anquirat, *cujus* animum cum suo commisceat.